

NÅSVARGEN

Organ för nåsvargar, varginnor och vargungar
samt diverse annat folk

N:o 2	Utkommer eventuellt	Redaktion { Elis Heimgård Torsten Nilsson Ingemar Berglund	Pris 50 öre	Årgång 2	1944 1—2 juli
-------	------------------------	---	-------------	----------	------------------

ANMÄLARE.

Nåsvargen, som förtra året var en liten kelen vargunge, är nu ett år gammal. Han har fått styrka i benen och hans lena päls har blivit sträv.

I den stora världen tjuta ulvarna värre än någonsin. Om Nåsvargen ännu ej ylar, beror det på tusenårig nedärvd kultur. Mycket vrängt skulle han vilja gå till rätta med, höja sitt ståndstjut och hugga sina vita tänder i ulvar, klädda i fårakläder. Men ännu tror han på det goda i världen, hoppas att ett saktmodigt framträdande och en mild ironi skall åstadkomma mer än vargatjut och bett. Men vakten Eder!

SOMMARLEK.

Älskar — älskar inte —
En urgammal lek,
som smugit sig fast i vårt minne.
Den varslar om kärlek
och viskar om smek
— men snart ligger blomman där,
vissnad och blek.
Och bittert och tomt är vårt sinne.

Älskar — älskar inte —
Och tag efter tag
tar Döden och plockar oss undan.
I dag kanske du —
och se'n kanske jag
— och Döden oss håller
i handen ett slag
och stannar i stilla begrundan.

Älskar — älskar inte —
Vem vet, hur han ser
oss, fjärran från kära och vänner?
Kanhända han milt
åt vår skröplighet ler,
när sakta och varligt
han släpper oss ner
i det, som vi alls icke känner.

Älskar — älskar inte —
En rabblande fras
— en fråga, som skälver och bränner.
Men skönheten slås
i förtvivlan i kras
och blommorna slitas
till fnattel och fnas
för allt, som vi alls icke känner.

Jarl.

Det Röda Korset.

Korset — trons symbol och barmhärtighetsreligionens segerstecken i kärlekens röda färg på renhetens vita botten, detta är Röda-korsets heliga symboler.

När schweizaren Henri Dunant, vid 35-års ålder, år 1863 tog initiativet till bildandet av "Internationella kommittén för hjälp till sårade" så ägde han de tre grundbetingelserna för att lyckas med detta sitt goda syfte. Han ägde Tron, Hoppet och Kärleken men störst var Kärleken — Kärleken till mänskligheten. Han trodde på människornas godhet, även i ond tid och "hopp finnes alltid för den som med allvar arbetar." Han arbetade med allvar och snart planterades Röda-korsets fana över hela jorden. Det röda korset blev tecknet för den organisation som uppstod ur den på Dunants initiativ år 1863 bildade internationella kommittén.

Millioner och åter millioner nödlidande människor från norr till söder, från öster till väster har under dessa 80 år som förflutit sedan Röda-korset skapades, med glädje och tacksamhet hälsat det röda korset på det vita fältet. Det har t. ex. varit sjuka nybyggare eller lappar uppe i Norrlands obygd som blivit räddade till livet tack vare att Röda-korsplanet hunnit fram i tid. Det har varit hungrande kvinnor, barn och åldringar i Grekland som sluppit att svälta ihjäl tack vare att modiga sjömän trotsat minspärrarna och på Röda-korsets fartyg bringat mat till de utarmade. Det har varit sårade abdessinier som under Afrikas brännande sol bringats lindring för sina smärtor av Röda-korsets arbetare som där kämpat och dött i kamp för barmhärtigheten. Krigsfångar har utväxlats. Hälsningar till krigsfångarna från deras anhöriga och vise versa har förmedlats över hela jorden av Röda-korset. Detta och mycket, mycket annat för mänsklighetens höjande har utförts av Röda-korset.

Röda-korset bryter taggträdsspärrarna mellan länderna. Det frågar inte efter religiösa och politiska åsikter, ej efter ras och nationalitet, börd och samhällsställning. Det hjälper alla som behöver hjälp, så långt förmågan räcker och ingen är för simpel att bli Röda-korsridhare och hjälpa till i denna barmhärtighetstjänst. Vi kan alla hjälpa till på ett eller annat

sätt och det är helt enkelt vår plikt att vi var och allt efter förmåga hjälper varandra att bekämpa det onda inom och utom oss och bevara människ Mänskikan som är skapad till Guds — Det godas avbild. (1 Mos. 1:27.)

När en lagklok ville rättfärdiga sig inför Jesus och frågade honom: "Vilken är då min nästa?" så svarade Jesus honom med att framställa liknelsen om mannen som färdades mellan Jerusalem och Jericho men råkade ut för rövare som plundrade och sköt slogo honom och lämnade honom halvdöd på väg. En präst och en levit som färdades samma väg så den slagne mannen gick förbi när de kom till platsen där han låg men när sedan en samarit kom till platsen så gick han inte förbi utan stannade och gjorde den slagne värd. "Vilken av dessa tre synes dig ha varit den som har visat sig vara den mannens nästa, som har varit honom till hjälp i hans fallit i rövarhänder?" frågade Jesus den lagklok. Han svarade: "Den som bevisade honom barmhärtighet". Då sade Jesus till honom: "Gå du och gör så med alla människor". (Luk. 10:29-37.)

Under senare delen av förra världskriget — år 19 februari 1917 — skrev Erik Axel Karlfeldt dikt "Det Röda Korset." Dikten är lika aktuell i dag som den var då och jag vill avsluta detta uttalande till alla människor med några citat ur denna dikt:

"Min egen klagan vill jag ödmjukt dränka
i världens mäktigt stora sorgebrus
och minnas: vad den ringe nu bör skänka
är ej sitt mörker men en glimt av ljus.

I denna svarta korstid låt oss höja
det ljusa tecknet för vår vallfartslängtan.
Det röda korset, se det röda korset!
Dess armar låga klara som rubiner,
och som en eldstod lodande det skiner,
där genom moln av rykande ruiner
barmhärtigheten gör sin pilgrimsfärd.

Tätt i tumultets hälar skall det följa,
förkunnande: "En gång din stolta bölja
skall sätta sig, du hatets heta flod,
ty djupare gå kärlekskällans flöden,
och livet segrar evigt över döden."

Ingemar Bergljun

Lönen ont med gott

av Doctor Poetatis.

Det var löjtnant O'Connor från Bomber Command,
just hemkommen efter en tripp till Berlin.
Han står vid sitt flygplan och smeker med blicken
sin glänsande vackra och stolta maskin.
På nätbinnan är ännu ristad den brand
han sått över värnlösa kvinnor och barn.
Han hade haft tur och han råkat i prick
de utsatta mål, som han bombat till flarn.

Men han tänker - d t är nog rätt farligt att tänka -
Vad är det för sådd som skall växa härur?
Skall inte vart öga av hatfullhet blänka
var gång när en tysk och en engelsman möts?
Jag tycker mig minnas en bok, där man läser:
Du löne det onda med gott, eller hur?
Ty hat föder hat, som i evighet jäser
tills livet förkväves och själen förnöts.

Han tar sina sista och sparade slantar
och köper av prunkande rosor ett fång.
Han fyller sitt kombrum med dessa och kantar
sin flygmaskins vingor med knoppar och blad.
Så startar han åter sin färd och han fäller
sin bomblast av rosor en stridstimma lång.
Han ser inga bränder, det dånar ej heller
vid rosornas fall över sovande stad.

Rätt snart sitter löjtnant O'Connor i cell
i Londons förnämsta sinnessjukhus.
Han ser genom gallret hur mörker och kväll
sig breder kring stad, som ej vågar ha ljus.
Han minns hur en läkare stod här i rummet
så dyster i blicken och fylld av sitt kall
och om dennes ord han rätt har förnummet
så var det: "O'Connor, mitt svåraste fall."

Frid på jorden

av Doctor Poetatis.

Nu bombas missionsstationer
och nydöpta negrer få se
hur död sprutas ut ur kanoner
av män som lärt dem att be.
Vad tänker den arme negern:
Jo, att Herren skall giva segern
åt den som har starkast armé.

Snart fälls över Roms katakomber
och tusenåriga ben
femhundra kilograns bomber
mot gravvalvens åldriga sten.
Då blandas Catulli rester
med benbitar långt ifrån Väster
till benmjöl i solens sken.

Ty detta är friden på jorden
fast tjugo sekler snart gått
sen vi hörde de jublande orden:
Han är född den profeterna spått.
Men ändå skall gravarna knoppas
och människorna evigt hoppas.
Det är vår lyckliga lott.

*Skol Erke' berättade att när han en gång var till
Skramsens för att fiska var där så mycket fisk och de
nappade så bra så: »åbbörrar tjipplä ditt snö krokstjän».*

* * *

*En av Skolerkers hästar var mycket energisk i sitt
arbete. Ägaren berättade om honom: »Lort-Blatjen
drog öppet Mor-Pelles backå så han va ill rö i ögor.»*

Två små silverringars historia.

Jag satt och läste en intressant bok, då min sköna, uppgummade väninna kom för att hälsa på, och i brist på annat roligt bad hon att få ta en titt på de smycken och andra småsaker, som jag förvarar, som minnen från mina resor. Och det fick hon ju gärna. Medan hon tömde ett par askar på deras innehåll, fortsatte jag att läsa. Det dröjde emellertid inte länge, förrän jag väcktes till liv av ett hjärtligt skratt.

"Nej, hör du, varför har du sparat den här lilla hönsringen?" frågade hon. "Ty någonting annat än en hönsring kan det inte gärna vara."

Och så slängde hon till mig ett litet föremål, som jag fångade i luften. Det var en liten ring, som helt enkelt bestod av en i spiral lindad silvertråd. Men spiralens båda ändar voro nästan omärkligt utsirade, så att de vid mycket nära påseende företedde ormhuvuden. Ja, där satt jag med den lilla ringen i min hand. Och mina tankar gingo till en gammal, ärevärdig och rättrogen mohammedan i Jerusalem. Han var den nu landsflyktige stormuftins farbroder. Han var ätten Housseinis huvudman, och han ansåg sig vara ättling i rätt nedstigande led från Islams store profet Mohammed. I det stora, vita, s. k. Housseinipalatset bodde han bland palmer och cypresser. Den gamle mannen företog flera gånger pilgrimsfärder till Mecca, och på en av dessa färder följde jag honom i tankarna, där jag nu satt och höll en liten silverring i min hand. Jag såg honom färdas fram över gula, sandgnistrande öknar och genom grönskaude oaser, där palmernas blad sakta rasslade. Jag såg honom förrätta sina böner vid Kaba och besöka den heliga källan Zeyzen. Och så såg jag honom tillhandla sig några små silverringar av en gatunglärlare. — Den gamle mannen återvände till sitt vackra hem i Jerusalem, och nu hade han till sitt namn lagt titeln Hadj, d. v. s. meccapilgrim. Och av sina pilgrimsringar överlämnade han en till mig, i det att han log ett illfundigt leende och sade:

"Aldrig hade jag tänkt mig att överlämna en hadj-ring till en otrogen!"

Sagan om ringen var slut. I några år har den legat i en liten ask av palestinskt olivträ, med en pärlemor-moské på locket. Och nyss hade den lilla pilgrimsringen från Mecca blivit kallad för sinpei hönsring!

Jag fortsatte att läsa min bok, och min väninna fortsatte att plocka bland mina små tillhörigheter, som hon tömt ut på ett bord. Plötsligt avbröt hon mig återigen denna gång genom att fråga:

"Men vad är det här för en ynkelig liten skräpning? Den här kan det väl ändå inte vara något märkvärdigt med, även om det nu händelsevis var det med den andra."

Och så kastade hon än en gång ett föremål till mig. Även denna gång var det en oansenlig liten silverring, lagom stor för mitt

lillfinger. Den hade en lång platta, på vilken någon primitiv mästare medelst något vasst föremål hade ristat in en liten fisk. Mönstret var mycket enkelt och barnsligt. Ringen var oansenlig, men icke desto mindre sände den mina tankar ut på vandring. Men den här gången följde de inte en rättrogen på hans pilgrimsfärd till Mecca, utan de följde mina egna spår västerut från Egypten genom öknen till den ljuvliga oasen Siwa med dess palmer och vattendrag. Jag mindes, att jag i Siwa överallt hade lagt märke till, att fisken gick igen i den lokala handaslöjdens mönster. På ett eller annat sätt fanns det överallt en fisk med i spelet. En dag satt jag vid Siwas källor, jag såg på en moské, som avtecknade sig emot den klarblå himmeln, och jag tänkte, att denna plats kanske under något av de första århundradena varit kristen, och kanske hade — tack vare dess fullständiga avskildhet från världen — de första kristnas emblem, fisken, bevarats här genom nära två tusen år och levat kvar till våra dagar, trots det att Islams stormvågor böljat fram här. — Jag reste mig upp från min plats vid källan och gick in i basarerna. Där blev jag bjuden på arabiskt kaffe av en silversmed, som ville sälja något till mig. Bland andra saker bjöd han ut en liten silverring, och tillhöll mig att köpa den, ty på den fanns Siwas heliga emblem, fisken, och den skulle bringa mig lycka. Och så berättade den gamle silversmeden Siwas heliga legend för mig. Och den lyder så här.

En gång för över tusen år sedan fanns här i Siwa en mycket rik sheik. Han var ung och tapper, och han hade en mycket vacker hustru, som han älskade över allt annat. Så begav det sig, att hans hustru skulle få ett barn, och under tiden, hon väntade sitt barn, längtade hon efter att få äta fisk. Och hennes man, som var rik och mäktig, och ville ge sin hustru allt, som hon kunde önska sig, han lät utrusta två karavaner. Den ena skulle färdas rätt norrut till Medelhavet och den andra skulle färdas österut till Egypten, och båda skulle föra fisk till Siwa. Men öknen var stor, betan var oerhörd, och en karavan färdas långsamt. När därför fisken kom fram till Siwa, var den både dålig och ruttet, men sheikens hustru åt av den ty hon krävde fisk. Så var tiden inne, och hon födde en son. Och den pojken växte upp och blev Siwas störste profet. Han blev en helig man, som det i sin tur finns många legender om. — Därav kommer det sig, att fisken är helig i Siwa, och alla havande kvinnor äter fisk i den förhoppningen att deras söner därigenom skall bli stora profeter.

Ja, där satt jag med mina små, oansenliga silverringar i handen, och jag tyckte, att det gnistrade av ökensand om dem båda.

Astrid Lind

Spikar, nubbar, bokstavsläs,
starka don och kram och krås . . .
Allting fås
blott det gås
till konsum Nås.

(Gånås - sätt:s anm.)

Varför fara fjärranväga,
fast Ni har fått lust att äga
någon särskilt sällsynt sak?
Gå helt lugnt i sakta mak
Ni till min minutaffär,
säkert ordnas saken där.
Ni spar pengar, tid, besvär.

ERNST W. MATSSON

Nåskarlen inför tekniken

av S. K. Rivaren.....

Det berättas om leksandskarlen Grinn Anders Hansson att när han 1912, vid 82 års ålder, första gången såg en bil förundrade han sig mycket över vad detta kunde vara. Sedan bilen startat gick han fram till den plats där den stått parkerad. Där låg då en pöl av olja och bensin och nu fann Grinn Anders den naturliga förklaringen och utbrast: "Vantä hä jä kund ge mä attan på att ä va en est inna i skåpe."

"Hvad nu särskildt Nås-allmogen angår, torde man med skäl kunna säga, att den till lynnet närmar sig mera Österdalarnes än Vesterdalarnes," skriver F. Arosenius och fortsätter: "Den är af naturen betänksam, allvarligt och segt fastsittande i gamla bruk och vanor." Jordbruk och boskapsskötsel har ju sedan gammalt varit huvudnäringen i Nås men trots detta har nåskarlen inte stått betänksam och helt oförstående inför tekniska skapelser och liksom ovannämnda östdaling sökt ge det tekniska en naturlig d. v. s. med djurvärlden sammanhängande förklaring. Även i de fall där jordbruksmiljön kommit till uttryck har den tekniska sidan av saken blivit poängterad, som t. ex. i Olas Erkers yttrande: "Dan biln gå som an skull vär jold tå gamla lier."

Respekt för det tekniska röjes också i Lars Petter Fältings ord när "han mötte en bil som int vill tritj å."

"Lars Petter Fältning vart arg som ett bi,

a ropa a skrek åt han som satt pi
— Tritj å!, tritj å!, — tritj å, säj je dä!"

Lars Petter Fältning skrek inte "prroo" som åt en häst ty han förstod att bilen var en teknisk sak som måste "tryckas av" för att den skulle stanna.

Några uppfinnare och tekniska snillen finnas ju också inom socknen. Vi har t. ex. Tipers Erik Larsson i Heden med sin perfekta lastapparat "Effektiv" samt T. P. Larsson som bl. a. uppfunnit "Nästippen" och tagit hand om många hjälpbehövande motorer. Mången bil och motorcykel har Täpp Per — denne skicklige motorkirurg — att tacka för fortsatt verksamhet. Tack vare hans skickliga ingrepp har de räddats från en för tidig nedskrotning.

Tusenkonstnären Jakob Lindvall i Håvberget bör inte glömmas i detta sammanhang. Han är bl. a. fotograf, möbelsnickare, mekanikus och uppfinnare men han invänder mot benämningen tusenkonstnär: "Karl Erik Forsslund, han som skrev de där boka om Dalälven från källorna till havet, skrev att jag är en tusen-konstnär, men jag tala om för han att jag är bara nihundranittio för jag kan int åk nån cykel" förklarar Lindvall.

Apropå allt detta så kan till slut nämnas att även djuren i Nås är bilkännare. T. ex. Håkas Erkers häst som "är gali rädd för A-biler" — enligt ägarens påstående.

ROBOTPLAN

levereras ej, men Hermes, Crecent
och Nordstjärnan velocipeder.

T. P. LARSSON & C:o

Droppar Er kran

Eller mankerar något annat?

Vänd Er förtroendefullt till

PERSSON & BRUS

Dalnåsiens underbara äventyr och konungar

av E. Grimgård.

Ehuru Dalnåsiens är ett land, som genom sin synnerligen stor-
slagna natur, sin uråldriga kultur och sin glänsande historia väl
förtjänt att långt tidigare uppmärksammas, är det eget nog på
allra sista tiden det blivit bekant utanför sina egna gränser. Då
historiens gudinna nu äntligen låtit sitt om än något bländande så
dock strålkastarljus falla jämväl över detta lands underbara öden
och äventyr, så är det att hoppas att herrar historici låta leda sig
av dess sken till ett fördjupat studium av detta folk, enkannerligen
dess konungar.

När historiens ljus först faller över Dalnåsiens, härskade i landet
en konung benämnd *Magnus Tvärugg*. På den tiden livnärde be-
folkningen sig uteslutande av jakt och fiske, vilka näringsgrevar
i konung Magnus hade en stor och trogen beskyddare. En gång un-
der hans regeringstid utsattes landet för en nog så fruktansvärd
invasion. Den kom emellertid icke från något grannfolk utan ut-
gjordes av enorma hopar av vildkaniner, vilka på Dalnåsiens be-
kostnad till synes ohämmade utbredde sitt livsrum. Konung Magnus
och hans närmaste män, John Rådgivare, Erik Penningpåse och
Gustaf Viltfångare, sutto i förstone alldeles rädlösa och hörde hur
kaninerna knaprade på kungliga slottets kantar. Konung Magnus
var emellertid mannen att rädda sitt land i denna brydsamma situa-
tion. Efter att hava ingått handelsavtal med Ostjakien införskaf-
fade han därifrån en hund, och inom loppet av ca 1 månad och 3
dagar hade detta djur gjort slut på den skuttande invasionsarmén.
Hunden finnes ännu att betrakta i kungliga livdjurskällaren i
Dalnåsiens huvudstad Hagadal.

Efter Magnus Tvärugg nämner en handskrift från 700-talet,
numera förvarad i Tingstagets arkiv i Dalnåsiens, att en man vid
namn *Erik* uppsteg på landets tron. En annan handskrift, troligen
äldre och helt nyhigen funnen i Gävle, uppger att denne frejdade
konung tillhörde den välkända och vida utbredda ätten Måneskiöld,
vilken uppgift dock på det bestämdaste bestrides av professor Ahn-
berg i Norrtälje. Han hävdar nämligen den teorien, att konung
Erik leder sina anor från ätten Månckrans. Då jag för min del
icke vill låta historieforskningen haka upp sig på såka härklyverier,
håller jag för mest troligt, att konung Erik stammar från den alls
icke ohekanta ätten Kraus av Måneskiöld. Konung Erik, som var
en stor vän av ordning, lärde folket i Dalnåsiens, att alghorn med
fördel kunde användas som klädhängare o. dyl., varvid älgen dock
helst borde vara skjuten. Hans drottning Helena från Scania ivrade
mycket för syföreningars införande i landet, vilket var ett nog så
arbetsamt och påkostande arbete, när man betänker, att sybehöret
på den tiden utgjordes av djurhudar, på vilka man med en pryl av
ben sylde med senor.

Till konung Eriks hov kom en gång en man långväga ifrån. Han
besatt en hart när otrolig förmåga att bryta sig väg, var han drog
fram. Jämväl till tronen bröt han sig väg. Då han bar
namnet Johan, går han i Dalnåsiens historia under namnet *Bröt-
Johan*. Konung Bröt-Johan var ogift, men skötes hans hov med
den äran av tvenne systrar Hjärpander. De vildsvinstekar, de ser-
verade på hans slott, voro namnkunniga i hela Norden. Över konung
Johans ändalykt breder historien sitt ännu så länge ogenomträngliga
röcken. De finns emellertid som mena, att han för alltid blev borta
då han tog sig före att bredda den väg, som till himla bär. Dock
kan han, enligt vad pater Lassas *Siljafibus* meddelat mig, icke
återfinnas i helgonlängderna.

Efter Bröt-Johans tid hade landet en ganska rik blomstringstid
under konungar, vilkas namn och bedrifter på forskningens nuvar-

ande stadium tyvärr äro helt oåtkomliga. Komma vi så fram till
slutet av 1200-talet fina vi emellertid att stor oordning är härskan-
de i landet. Detta kaotiska tillstånd varade, ända tills landet fick en
konung, som kunde återgiva lagen dess gamla helgd. Detta skedde,
när Erik Lagaböter år 1299 uppsteg på Dalnåsiens urgamla tron.
Enligt Jordaboken för Växiö stad från år 1273 härstamnade ko-
nung Erik i rätt nedstigande led från den namnkunniga värdeus-
kvinnan Blenda. För evärdeliga tider har konung Erik skrivit sitt
namn på historiens blad genom den rad av goda och nyttiga lagar,
som han instiftade, av vilka den främsta kallas rökfrid. Den inne-
bar, att man ägde rätt att röka sin medhavda pipa var och när och
hur som helst. Hans gemål, drottning Margareta, var städes den
tongivande vid hovet.

Efter Erik Lagaböter tvingas vi tyvärr ånyo att göra ett hopp
framåt i tiden, allidenstund källorna äro allt för sparsamma och
motsägende för att kunna ligga till grund för någon verklig
historieskrivning.

När Nya tiden bryter in med 1500-talets början, sitter emellertid
på Dalnåsiens tron en man, vars drag mäktigt avteckna sig ur sam-
tida dokument. Hans namn var *Nils Pristagare*. Han var en furste
av typisk renässansstil, som välvde stora planer och tänkte högt
om sitt land. Om hans dragning till renässansen vittna nog så
tydligt de ritningar, som han låt utarbета till ett nytt residens, dit
han tänkte centralisera landets hela förvaltning, men som tyvärr
icke nådde fullbordan.

Under *Emil Herredagsman*, den närmaste efterföljaren, upplevde
landets byggnadskonst en glansperiod. Härom mimar denna kon-
ungs valspråk, som lydde: »Ett hus åt varje person.»

Axel Knäbyva, som var en mycket blid och vänsäll monark,
införde ett beryktat kortsystem i riket, biträdd härutinnan av sin
medregent Jakob Närking. Den leda, som de båda konungarna så
snåningom började känna inför alla korten, återspeglas i deras val-
språk: »Låt oss sätta allt på ett kort.»

Vid *Lars Trätäljas* hov vilade inga ledsamheter. Envar, som
erhöll audiens hos honom, blev alltid ett lustigt ordstäv eller en
munter historia rikare. Fastän han var från den del av riket, som
benämnes Utankyrka, var han icke någon hedning.

Hans Gärdesman skaffade landet en ny jaktstadga, enligt vilken
älg, som befanns avbeta blommor, köksväxter o. dyl. vid gårdarna,
saklöst fick skjutas. Konungen försökte själv föregå sitt folk som
ett föredöme, när det gällde tillämpningen av denna lag, ehuru han
ofta misslyckades i dessa sina så lofvärda avsikter.

Med konung *Bertil Gyllenharpa* höll rokokon sitt inträde i Dal-
nåsiens. Han var av svärmisk läggning och talade på vers under sina
rådplågningar med regeringen. Hans käraste tillhåll var den s. k.
Kyrkviken. Där kunde han timalt sitta i sin eka, försjuken i
djupa tankar, medan hans väna händer smekte vällyd fram ur ett
hos Robert Lind inköpt euradigt dragspel. Han låt bygga en opera,
där han gärna själv uppträdde. Lagar skrev han så korta som möj-
ligt. De flesta av dem äro ännu outtydda, enär hans stil från roko-
ko så snåningom övergick till att bli barock. Hans gemål, drottning
Johanna, ägnade en stor del av sin tid åt madonnakult. Slutligen
gick hon i kloster i Vadstena.

Efter konung Bertil blev det för första gången i landets his-
toria en kvinna, som fick hand om regeringen. Detta skedde, när
Elm Pränsterska utropades till regerande drottning. Hon var en
klok och god regent. Hennes memoirer i 23/4 band utgöra en ovär-

derlig källa för den, som vill fördjupa sig i Dalnäsens historia.

Oliver Sjungare har visserligen samma namn som den stränge engelske rikshyttmästaren Cromwell. Men Oliver I av Dalnäsien var en mycket blid och mild regent. Såväl han som hans drottning, Elisabet av Södermanland, togo sig alldeles särskilt an de små i samhallet. Under konung Olivers tid byggdes i huvudstaden Musikaliska akademien, i vilken byggnad konungen, praktisk som han var, lät inreda en plantskola, »ty» brukade han säga, »här skall man i mer än en bemärkelse kunna finna tusen rosor röda».

I bygden kring Siljan ha många stora och namnkunniga män fostrats. En av Dalnäsens regenter ledde därifrån sina anor, nämligen *Peter den starke*. Denna konung organiserade landets försvarsmakt, sedan han i likhet med tsar Peter den Store av Ryssland genom vidsträckta resor i främmande länder först själv grundligen inhämtat kunskaper om, huru en krigare skall fostras och utbildas. Hans skrift »Hur ett kronvrak blir en mans brukas ännu i dag som soldatinstruktion i landet.

Egendomligt nog försvinner därefter Dalnäsien med ens ur historien. Tystnad breder sig över det land, där en gång Magnus Tvärlygge suög i skogarna, där Bröt-Johan banade vägar, där Nils Pristagare välvde så stora planer, där Erik Lagaböter skipade rätt och där Bertil Gyllenharpa smekte sitt dragspel. Men en gång skall landet resa sig igen oter sin dvalensömn. Historiens gudinna kan till dess litigt spetsa sina pennor, ty då kommer det att skrivas rika hävder.

Undertecknad har genom välvilligt tillmötesgående från NÅSVARGENS redaktion satts i tillfälle att taga del av många gränse- o. Gringårds härovan återgivna anteckningar beträffande Dalnäsens historia. Jag ber att få komplettera densamma med följande:

»Genom rent förbiseende har en av de allra mäktigaste konungarna ej medtagits härovan. Det är *Elis Jordagöndare*. Han var en idog förkämpe för lanthbruk och framförallt trädgårdskötsel. Ännu i dag lever hans namn kvar i de Bjäsciska fälten, vilka sköna slätter, av honom uppodlade, ännu bevandras av alla mindre skalder. Han var dessutom en stor historiker, som skarpt nagelfor Chies. födhuers och Geinbergs efterlämnade skrifter och visade att många av de stora män och kungar, som dessa beskrivit, aldrig existerat. I stället framdrog han alldeles okända (el. åtminstone mycket sällsynta) sådana, kanske i akt och mening att mera rättvist fördela eftervärldens berömmelse. För sina förtjänster, och framför allt för den epökgörande uppfinnigen av en ny gödselspridare, blev han efter sin död kanoniserad. Många bliva väl det i våra dagar.

Bertil Fältskär.

Är Er't hår ett problem?

Låt **SIGNE LARSSON** bena upp det åt Er!

**När Ni blivit riktigt förbenad,
gå då till Bröderna Tysks Foto.**

Dom tar så fina kort.

Men: "Lite sälare, om vi få be!"

**Ingen sorg och ingen nöd,
Pilkvist bakar läckert bröd.
Vill Ni det nu genast smaka,
till kafét gå vägen raka.**

SKANSBACKENS BAGERI

STARSAKER billigt och bra!

Köp *Dala-Block* från

NÄRSJÖ CEMENT

Alla vägar leder till Kiosken.

När man går därifrån är man nöjd och belåten.

Skam den som ger sig!

Försök hos Nils Halfvarson,
dom kanske har vad Ni söker.

**"... och Gottfrid har fått hem
så hemskt tjusiga saker, sägs det..."**

Firma Gottfrid Andersson

Damkläder i allt större utsträckning.

**Höst- och vinter-, vår- och sommar-
skodon köper Ni hos skommar**

C. A. Forsberg

**Om Ni rustar Er till fest
— kaffe, socker (även jäst)**

köpes bäst

hos **T. ERNST OLSSON**

Vad surrar Ni för?

Nederborgs Kafé

serverar äkta vara

Dresser, som man trivs i

— *parfaitment de la Paris.*

K. A. Lindgrens Skrädderi

Köp inte grisen i säcken

köp den hos

Tysk Erik Eriksson

Gå inte i tunga tankar!

Gå i lätta skor från

T. I. PERSSON

PROGRAM

vid

Röda Korsfesten i Nås

den 1—2 juli 1944

Lördagen den 1 juli.

Kl. 8 em. Festens öppnande. Hälsningsanförande av doktor B. Silfwersvärd.

Söndagen den 2 juli.

Kl. 2 em. Festtåg utgår från folkskolan.

Kl. 4 em. Föredrag av fil. kand. Allan Degerman. Ämne: "Inbördes hjälp mellan folken."

Uppträdande av Nås folkdanslag.

Gammal och modern dans båda kvällarna. Musik av Ellertz Dansorkester.

Konditori, Tombola, Fiskdamm, Lotteri å en lekstuga, Skjutbana.

Servering av kaffe, mjölk och smörgåsar.

Restaurangkort medtagas.